

Message Eight

Kārai Kāsang A Nta Rai Nga Ai Hpung Hpe Mākawp Māga Na Mātu Märe Bunghku Hpe Gawgap Ai Lam

Htina chumdaw; Neh. 1:3, 2:9-20.

I. Ezra laika gaw Israel māsha ni rim zing mat wa hkrum ai kaw nna, bai nhtang wa ai lam hte htingnu hpe bai gawgap ai lābau lam rai nga ai. Nehemia laika gaw Yerusalem märe a märe bunghku hpe bai gawgap ai lābau lam rai nga ai—Neh. 2:17-20.

A. Yerusalem märe gaw märe hta nga ai Kārai a nta shim lum lam hte mākawp māga lam rai nga ai—kāji, 13.

1. Ndai gaw dinghta ga ntsa Mädu shānu shāra hte nta rai nga ai. Kārai Kāsang a nta gaw, Mädu a mungdan hpe ra nga nhtawm, dai gaw Mädu a yaw māsing hpe gunhpai na mātu Mädu a māsing jähkrat na lam hte dinghta ga ntsa Mädu a akyu amyat hpe mākawp māga na shāra rai nga ai—kāji, 15.

2. Kārai Kāsang a nta hpe bai gawgap ai lam gaw, hkrat sum mat ai Hpung hpe Kārai Kāsang gaw bai lu la ai lam shingdaw nhtawm, Yerusalem märe a märe bunghku hpe bai gawgap ai lam gaw, Mädu a mungdan hpe Kārai Kāsang bai lu la ai lam shingdaw da ai—kāji 17-20.

B. Kārai Kāsang gaw Mädu a nta hpe gawgap ai hte mungdan hpe gawgap ai lam gaw, rau sha sa nga ai—Mat. 16:18-19.

II. Nehemia laika a shawng daw rai nga ai daw 1 kaw nna 7 du hkra gaw, Nehemia lak htak hta Yerusalem märe a märe bunghku hpe bai gawgap ai lam rai nga ai.

A. Nehemia gaw Yerusalem märe a bunghku gaw daw gawp mat nna, märe chyinghka ni gaw wan hkru mat sai re lam shiga na wu ai—1:3b.

B. Neh. 2:9-16 hta Nehemia gaw Yerusalem märe de hkrum lam hkawm nna, Yerusalem märe a märe bunghku shāra māsa lam hpe shi hkum nan sa du gāwan jep joi ai lam hpe tsun da ai.

C. Neh. 2:17-20 gaw Yerusalema märe bunghku hpe bai gawgap ai lam hte seng ai aga, rai nga ai.

1. Htingnu gaw Mädu Kārai a man na shāra rai nna, anhtē gaw Mädu Kārai hpe hkrum zup ai hte daw jau ai shāra rai nga ai. Raitim dai gaw mākawp māga lam ra nga ai.

2. Märe a märe bunghku gaw htingnu a mătu măkawp măga lam rai nga ai. Märe a märe bunghku nlawm ai sha, hpa măkawp măga lam mung nnga ai.
  3. Märe a märe bunghku gaw măkawp măga lam a mătu sha n-ga, ga kăran ai lam a mătu mung rai nga ai.
  4. Nehemia laika hta anhtē yawng gaw, anhtē a märe bunghku daw hte seng ai hpe gawgap ra ai re lam tsun da ai. Yawng gaw anhtē hte seng ai daw hpe gawgap ra ai—4:6, 19.
- D. Anhtē gaw Kărai Kăsang a nta, Mădu a nga shăra rai nga ai, Hpung hpe măkawp măga na mătu märe bunghku hpe gawgap na, Kărai Kăsang a mungdan rai nga ai Kăsha hpe gawgap na mătu Nehemia a hkrang kăsi hpang de npawt mädung hte seng ai lam hkan sa ra ai—2:4, 10, 17-20, Ehp. 2:21-22.

III. Märe bunghku hpe gawgap ai lam a yaw shăda lam gaw, anhtē yawng hpe Hkristu a baw npu hta asak hte jaw kăja htap htuk ai măsing kăta de shăga woi wa na mătu rai nga ai—1:22-23, Kol. 1:18, 2:19.

- A. Hkristu gaw gumhpawn ai lam hte seng ai hkumhkrang, Hpung a baw hte lăngai hkrai hte seng ai kamsham ai ni yawng a baw mung rai nga ai. Mădu gaw anhtē yawng a ding tawk baw rai nga ai—1:18, 1Kor. 11:3.
- B. Hpung asak hkrung lam gaw Hkristu a shingdaw nlu ai baw npu hta gumhpawn da hkrum ai asak hkrung lam rai nga ai—Ehp. 1:10, 22-23, 4:15-16, Kol. 2:19.
- C. Anhtē gaw Hkristu a shingdaw nlu ai baw shăra hpe hkungga lara ai lam nga ai rai yang, Mădu Kărai a bai lu la ai lam hta Hpung gaw nta rai nga ai sha n-ga, märe mung byin wa na rai nga ai—Heb. 1:10, Ezra. 1:2-3, Neh. 1:9, 2:5, 17, 1Tim. 3:15, Shr. 21:2, 10-11.
  1. Nta hku Hpung gaw ahkyak mädung hku nna, asak rai nga ai Hkristu hte rau rai nna, märe hku Hpung gaw ahkyak mädung hku nna, baw rai nga ai Hkristu hte rau rai nga ai—1Tim. 3:15, Mat. 5:14, Kol. 3:4, 1:18.
    - a. Anhtē gaw Hkristu hpe asak hku nna, hkrum kădup hkam sha let kăbu găra ai shăloi, anhtē hta nta hku nna, Hpung hpe lu la ai. Anhtē gaw Hkristu a shingdaw nlu ai baw shăra hpe chye na mătsing lu ai shăloi, Hpung gaw märe hku nna kăba wa na rai nhtawm, dai hpe Kărai Kăsang a mungdan hte shingdaw da ai—Mat. 16:18-19.
    - b. Märe hku Hpung gaw asak hku nna, Hkristu hte sha gawgap ai nre sha, Hkristu a baw shăra hku nna mung gawgap ai lam rai nga ai.

Dai mǎjaw Hkristu gaw anhtē a asak rai nga ai sha n-ga, anhtē a baw mung rai ra ai rai nga ai—Kol. 3:4, 1:18, 2:19.

2. Anhtē gaw Hkristu a shingdaw nlu ai baw shāra hpe hkungga la ra ai rai yang, Hpung gaw Hkawhkam hte Mǎdu a mungdan a mǎtu nta kaw nna, mǎre de du hkra kāba dam lǎda wa na rai nga ai—Shk. 48:1-2, 1Kor. 1:2, 12:12-13, 27, Ehp. 1:22-23, 4:15-16. Shr. 21:2, 10-11, 14, 11:15.

IV. Anhtē gaw Kāsa ni a shārin achyin ai lam hte ninghtan shai ai lam rai nga ai nbung ai shārin achyin lam ni kaw na Hpung hpe mǎkawp mǎga na mǎtu mǎre bungku hpe gawgap ra ai—Kas. 2:42, 1Tim. 1:3-4.

- A. Nbung ai shārin achyin lam ni gaw Kārai Kāsang a yaw mǎsing mǎhkrun lam hta nnga ai shārin achyin lam ni hpe mǎdi mǎdun ai—6:3.
- B. 1:3-4, 6-7, 6:3-5, 20-21 ni hta rawng ai nbung ai shārin achyin lam ni hte 4:1-3 hta rawng ai ningmu shai hkat ai lam ni gaw, Hpung a hkrat sum lam, yawm mat wa ai lam hte hten bya wa ai lam ni a nli, ru npawt rai nga ai.
- C. Nbung ai shārin achyin lam gaw Kārai Kāsang a gawgap lam hpe shārun kau nhtawm, Kārai Kāsang a yaw mǎsing hpe shābyak kau ai. Nbung hkra shārin achyin ai lam kāchyi mi sha pyi bai lu la ai lam hpe jāhten kau nga ai.
- D. Buga Hpung hpe mǎsing jāhkrat ai hte bau rem na mǎtu shawng nnan ra nga ai lam gaw, Kārai Kāsang a yaw mǎsing kā-ang dǎju mǎhkrun lam chyoi pra ai ni hpe myit mǎju shābra kau ya ai ninghtan shai ai ni a nbung ai shārin achyin lam ni hpe jāhtum kau na mǎtu rai nga ai—Tiu. 1:9.
- E. Anhtē gaw nbung ai shārin achyin lam ni hpe koi gam nna, Hkristu hte Hpung hte seng ai Kārai Kāsang a yaw mǎsing hta sha ahkyak la myit mǎju jung ra ai rai nga ai—1tim. 1:3-4, Ehp. 3:9, 5:32.

V. Hpung hta mǎre bungku hpe gawgap ai rai yang, anhtē gaw Kārai Kāsang a gawgap ai bungli hpe jāhten ai hpyen e jai lang hkrum ai ni kaw na mǎkawp mǎga hkrum lu na rai nga ai.

- A. Kārai hte seng ai gawgap lam hpe jāhten ai ni gaw, ningmu shai ai lam hpe hkaw tsun nna, shārin achyin ai ni nan rai nga ai—2pet. 2:1, 2Yhn. 7:11.
  1. Hkristu a mǎrai hkum hte seng nna, ningmu shai ai lam hpe shārin achyin ai ni gaw, Antihkrist rai nhtawm, Mǎdu hku nna, Mǎdu Kārai a hkum hte Mǎdu Kārai hta kam sham ai ni hpe hkrang shaw la ai Mǎdu a hkrang shaw la ai lam lǎhkawng yan hpe nyet kau ma ai. Shinggyim Yesu gaw, Kārai Kāsang re lam hpe nyet kau ai lam gaw kāba dik ai ningmu shai hkat lam rai nga ai—kāji 7, 1Yhn. 2:18, 22-23, 4:2-3.

2. Kăsa gaw kamsham ai ni hpe tinang hkum hpe yu lăkaw n na mătu shing nrai yang ningmu shai ai lam ni hte kă-up hkrum nhtawm, tengman ai lam ni hpe hkrat sum mat na hpe sădi jaw wu ai. Anhtē gaw Hkristu a shinggyim hkumhkrang dăgraw la ai hte Kărai rudi măbyin hpe nyet kau ai ni hpe, ninghkap ra ai. Shanhtē hpe anhtē a nta de hkap la ai lam (snr) hkap tau ai lam nmai gălaw ai—2Yhn. 8:11.
- B. Kărai hte seng ai gawgap lam hpe jăhten ai ni gaw wuhpung kăran ai ni, hpung kăran ai ni rai nga ai—Tit. 3:10.
1. Wuhpung nbung ai wa gaw Hpung hta ting gyeng hkam la ai ningmu ni hte măren kăja ai măsing hkrak rai nga ai lam hpe hkang zing na mătu wuhpung nbung ai wa, ga kăran mat chye ai ni hpe shawng nnan lang hte lăhkawng lang sădi jaw shărin shăga ngut ai hpang nyet kau ra ai. Shaw kau ra ai rai nga ai—kăji, 10.
  2. Dai zawn ga kăran shăngun chye ai lam gaw, aloi sha htawt kap chye ai măjaw, ndai nyet kau ai lam gaw Hpung a akyu amyat a mătu rai nga ai. Shing rai yang she ga kăran chye ai wa hte mătut măhkai ai gaw hkring mat wa lu na rai nga ai—mădun; Bu. 6:6-7.
- C. Kărai hte seng ai gawgap lam hpe jăhten ai ni gaw, hka bra lam ni hpe byin pru shăngun ai ni rai nga ai—Rom. 16:17.
1. Rom. 14 hta Pawlu gaw, shărin shăga ai (snr) sat lăwan hta nbung ai ni hpe hkap la ai lam hte seng nna, myit shăwang kăba let, myit măchyi ai lam nga ai. Raitim Rom. 16:17 hta mung anhtē gaw “nanhtē hkam la ai shărin shăga ai lam hpe nhtan shai let, shăbra shărun ai hte myit kătaw shăra shăbyin ai ni hpe joi yu nna, shanhtē hpe koi gam nga myit ga” ngu tsun ai lam hta shi gaw grai shăja ai, tawk hprut re wa rai nga ai.
  2. Mădu Kărai gaw, Hpunau ni a kă-ang hta myit măsa shai shăngun na mătu gălaw chye ai ni hpe nju dik ai—Gsh. 6:16, 19.
- D. Kărai hte seng ai gawgap lam hpe jăhten ai ni gaw, tsang mădang ninggam a mătu ting gyeng akyu yaw shăda ai ni rai nga ma ai—3Yhn. 9.
1. Anhtē gaw Mădu Kărai a mătu hpa bungli hta raitim, nlu nda tam ai lam nmai gălaw ai. Ndai gaw, ningshawng tai na, kăga măsha ni hte shingjawng na mătu măkoi da ai ting gyeng yaw shăda lam kăba a kap chyam bra chye ai bungli rai nga ai—kăji. 9.
  2. Kărai hte seng ai gawgap lam hpe jăhten ai ni gaw, chyăhkyawn ni, săgu hpung hpe hkyam sa njaw ai ni, shanhtē hpang de hkan na mătu kamsham ai ni hpe myit gang mat wa na mătu, hten bya htak chye ai lam ni hpe tsun ai ni rai nga ma ai—Kas. 20:29-30.

VI. Märe bungghku hpe gawgap ai hpang anhtē gaw Hpung hta si lam a ding tawk lam hpe ninghkap lu nna, Hkristu a bai hkrung rawt ai asak hta Hkristu a hkumhkrang hpe gawgap na mätu dangdi lu ai rai nga ai—Mat. 6:18, Yhn. 11:25, Ehp. 1:22-23, 4:16.

- A. Si lam gaw Satan a bungli kumla rai nga ai. Shi gälaw ai jähtum na bandung gaw, mäsha hpe si lam hte byawng shang hpring tsup shängun na mätu rai nga ai—Heb. 2:15.
- B. Mat. 16:18 hta Hpung de du wa ai gäsät gälä lam npawt nhpang hpe mädun da ai— “Ngärai chyinghka ni” dai gaw si lam rai nga ai.
1. Satan a grau ai lam gaw, Hpung kätä si lam hpe shächyam shäbra na mätu rai nga ai. Hpung hte seng nna, shi hkrit dik ai lam gaw numsha gaw shi a si ai dāgu hpe ninghkap shingla ai lam rai nga ai—Shr. 2:8, 10-11.
  2. “Ndai nlung” hta gawgap da ai Hpung gaw si lam hte asak a läpran kăran chye lu ai lam nga nga nna, Ngärai mung a chyinghka ni gaw, dai hpe kă-up dang lu na rai nga ai—Mat. 16:18.
- C. Anhtē gaw Hkristu hpe shawng nnan hte hpang jähtum—gälöi mung grin nga ai Mädu, n-gälai shai lu ai Mädu hku nna mung, si hkam nna, bai asak hkrung ai Mädu, bai hkrung rawt ai Mädu hku nna mung chye chyap ra nga ai—Shr. 1:17-18, 2:8, Yhn. 11:25, Kas. 2:24.
- D. Anhtē gaw Hkristu a hkumhkrang hpe Hkristu a bai hkrung rawt ai npu hta chyu sha gawgap lu ai rai nga ai—Ehp. 2:6, 21-22, 4:16, Shr. 1:18, 2:8, Hpil. 3:10.
1. Hkristu a hkumhkrang gaw Hkristu a bai hkrung rawt ai asak hta nga nga ai—Yhn. 11:25.
    - a. Hkristu a hkumhkrang hku nna, Hpung a mäbyin mäsa gaw bai hkrung rawt ai lam rai nga ai—Kas. 2:24, Ehp. 1:19-23.
    - b. Hpung gaw Hkristu a bai hkrung rawt ai lam hta bai hkrung rawt ai Hkristu hte hpan da hkum ai hpan da lam nnan rai nga ai—1Pet. 1:3, Ehp. 2:6, Gal. 6:15.
  2. Hkristu a hkumhkrang gaw bai hkrung rawt ai lam hta nga nga nhtawm, bai hkrung rawt ai lam a jet ai lam gaw, asak jaw ai Wēnyi rai nga ai Hkristu rai nga ai—Yhn. 11:25, 20:22, 1Kor. 15:45b.
  3. Bai hkrung rawt ai lam a mädung mähkrun lam gaw, shinggyim rudi asak gaw si mat hkum nhtawm, Kărai hte seng ai asak gaw de a shära hpe lu la na mätu su hprang wa ai rai nga ai—2Kor. 1:9.

4. Anhtē gaw shinggyim rudi asak hku nna asak nhkrung ai sha, anhtē kăta hta rawng ai Kărai hte seng ai asak hku nna, asak hkrung nga ai shăloi, anhtē gaw bai hkrung rawt ai lam hta nga nga ai. Dai zawn asak hkrung ai lam hta byin pru wa ai măhtai gaw, Hkristu a hkumhkrang hku nna, Hpung a kăba wa ai lam hte gawgap ai lam rai nga ai—Hpil. 3:10-11, Ehp. 4:15-16, Kol. 2:19, 3:15.